

Motto:

„Laudate Dominum in choris et organo!“
(Žalm 150)

Varhany ve farním kostele sv. Matouše v Postřelmově postavil novojičimský varhanář Karel Boro-mejský Antonín Neusser (2. 11. 1844, Nový Jičín – 9. 2. 1925, tamtéž) v r. 1889. Do postřelmovského kostela byly instalovány o pár let později a byly financovány převážně z odkazu místního jistého rolníka Pelcla. Jedná se o romantický mechanický dvoumanuálový nástroj s pedálem, který je umístěn v novogotické skříni.

Během 1. světové války došlo k zrekvírování cínových prospektových píšťal, které byly později nahrazeny levnějšími zinkovými. Během 2. světové války pak varhany měly zřejmě přijít o všechny cínové píšťaly. Jak uvádí **Památná kniha fary Postřelmovské** (dále jen „farní kronika“) v zápise z r. 1945: „*Již bylo saháno i na varhany, ale rychlý spád událostí je zachránil*“.

Další záznam o nástroji ve farní kronice pochází z roku 1956, kde se uvádí: „*Varhany byly moc vpředu, za nimi bylo moc místa a vpředu pro účinkující málo. Dne 10. 10. 1957 velký shon mužů posunul varhany o 1,5 m dozadu – píšťaly musily ven. Vyčištění varhan provedl od 10. do 27. 10. 1956 p. Egon Seidl, varhanář ze Šumperku.*“: *Již v této době farní kronika zmiňuje i skutečnost, že „varhany jsou moc červotočivé“.*

V roce 1960 byla ve dnech 3. – 10. 7. provedena oprava varhan, kterou provedli zaměstnanci firmy „Varhany Krnov“. Došlo k úpravě dvou rejstříků u II. manuálu, a to seřezáním jejich píšťal na polovinu, čímž se dosáhlo znějících tónů o oktávu výše. Popisky rejstříků na hracím stole tak přestaly odpovídat skutečnosti. Rovněž bylo

zavedeno tzv. tremolo u II. manuálu (cyklická změna hlasitosti) a nástroj opět vyčištěn.

Poslední zmínku o opravě nástroje uvádí farní kronika v r. 1980. Tu provedla firma Organa Kutná Hora. Záznam firma zanechala vyškrobáním názvu firmy a roku opravy na jedné ze zinkových píšťal Houslového principálu 8’.

V tomto stavu nástroj sloužil liturgickým a koncertním účelům prakticky až do roku 2006. Postupem času se však nástroj stával postupně nehratelným. Červotočový prach byl prakticky všude; zadíral mechanické abstrakty, což mělo za následek, že tóny zůstávaly tzv. „viset“. Dřevěné píšťaly přestávaly znít a začínaly se rozpadat. Zároveň díky vlhkosti a křivé podlaze na kůru docházelo k deformacím jak nosných částí varhan, tak abstraktů. Kožené spojení měchu vykazovalo trhliny a celé vzduchové hospodářství značně netěsnosti. Proto se za působení duchovního správce farnosti R. D. Vladimíra Jahna v roce 2016 rozhodlo o generální opravě varhan, na kterou se finančně skládali nejen farníci, ale i další občané a instituce.

Varhanní skříň byla posunuta zpět o 1,65 m dopředu směrem k zábradlí kůru, zejména kvůli zvukovým vlastnostem. Generální opravu varhan provedl varhanář Ivan Bok z Krnova. Zároveň byla nově položena podlaha na kůru, chemicky ošetřené trámy a rekonstrukcí prošla rovněž elektroinstalace. Samotná oprava varhan stála 1 160 000 Kč. Varhany byly kolaudovány 25. února 2019 organologem Arcidiecéze olomoucké Janem Gottwaldem a slavnostně požehnány 30. března 2019 olomouckým pomocným biskupem mons. Antonínem Baslerem při slavnostní mši svaté.

Mgr. Robert Poisl – varhaník

Slavnostní požehnání zrestaurovaných varhan

Farní kostel sv. Matouše v Postřelmově

30. března 2019

Technické údaje o varhanách

Dispozice

I. manuál, C-g3, 54 kláves a tónů

Bourdon	16'	Lg
Principal	8'	Sn
Dutá flétna	8'	Lg, od d1 Sn
Oktava	4'	Sn
Mixtura	2 2/3'	Sn 3-5 řadá

II. manuál, C-g3, 54 kláves a tónů

Salicional	8'	Zn, Sn
Houslový principal	8'	Zn, Sn
Krytá	8'	Lg
Fugara	4'	Sn

Pedál, C-h0, 24 kláves a tónů

Violonbass	16'	Lg
Subbass	16'	Lg
Octavbass	8'	Lg

Pomocná zařízení

Spona I.+II. manuál

Spona oktáv v pedálu

kolektivy: piano (II. manuál), forte (II. manuál),
mezzoforte (I. manuál), fortissimo (I. manuál),
pleno (I. & II. manuál), 0 (vypouštěč)

Traktura: mechanická (rejstříková i tónová)

Vzdušnice: kuželkové

Počet znějících píšťal: 762 z cínoolověné slitiny
(Sn), zinku (Zn) a dřeva (Lg, celkem 206)

Počet neznějících píšťal: 11 (v nejvyšší části
prospektu, dekorace)

Tlak vzduchu: 83 mmVs

Měch: magacínový s napojeným
elektroventilátorem